

Bilag 1. Resumé af de statslige vandplaner

Staten har udarbejdet meget konkrete indsatsprogrammer for de enkelte vandområder, hvor Norddjurs Kommune er omfattet af to Vandplaner i Hovedoplandene 1.5 Randers Fjord og 1.6 Djursland. Vandplanerne indeholder retningslinjer, der har bindende virkning overfor myndighedernes fysiske planlægning og administration herunder i relation til konkrete sager.

Statens vandplaner indeholder en redegørelse for de enkelte vandområder, og de tekniske baggrundsnotater beskriver krævede handlinger.

Nedenstående sammendrag er en delvis gengivelse af resuméerne i Vandplan 1.5 Randers Fjord og 1.6 Djursland.

Vandplanerne for Hovedoplandene 1.5 Randers Fjord og 1.6 Djursland er udarbejdet efter bestemmelserne i miljømålsloven, som lovmæssigt implementerer EU's vandrammedirektiv (direktiv nr. 2000/60/EF af 23. oktober 2000) i Danmark.

Vandplanerne skal ifølge lovgivningen sikre, at vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster i udgangspunktet opfylder "god tilstand" inden udgangen af 2015.

I vandplanerne er der fastlagt nedre grænser for størrelsen af vandområder, som er omfattet af den konkrete planlægning. For øvrige vandområder indeholder vandplanerne generelle retningslinjer for myndighedernes administration af sektorlovgivningen.

For Natura2000-områderne i hovedoplandene foreligger Natura2000-planer, som foreskriver nødvendig indsats for at sikre naturens tilstand i områderne. Denne indsats vil i mange tilfælde have samme karakter, som den indsats, der er nødvendig for at opnå god økologisk tilstand i vandområderne.

Vandplanerne er udarbejdet på baggrund af data frem til og med 2009 og i visse tilfælde er også 2010 data inddraget.

Vandplanerne er opdelt i en plandel og en redegørelsesdel.

Plandelen

Plandelen indeholder målsætninger for vandområderne, indsatsprogram og prioriteringer samt retningslinjer for statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser, som er bindende ved udøvelsen af beføjelser i medfør af lovgivningen.

Redegørelsesdelen

Redegørelsesdelen indeholder overordnet en vandområdebeskrivelse og -afgrænsning samt en beskrivelse af påvirkninger og tilstand af vandområder. Disse afsnit bygger på data frem til og med 2009, herunder også tidligere udarbejdede basisanalyser for hovedoplandene. Herefter er der foretaget en vurdering af indsatsbehovene for opfyldelse af miljømålene for vandløb, søer, kystvande og grundvand. På baggrund af et udarbejdet virkemiddelkatalog, hvor der er identificeret en række forskellige virkemidler, der kan reducere påvirkningerne af vandområderne, er indsatsprogrammet for opnåelse af miljømålene fremkommet ved at sammensætte anvendelsen af virkemidlerne ud fra princippet om størst mulige omkostningseffektivitet. Indsatsen er opdelt i henholdsvis basisforanstaltninger og supplerende foranstaltninger.

Basisforanstaltningerne udgør de tiltag frem til 2012, som i henhold til bestemmelserne i EU direktivet (bl.a. Nitratdirektivet og Spildevandsdirektivet), nationale vandmiljøplaner samt landsplandirektiv (indeholdende de tidligere regionplaner) og spildevandsplaner samt den gældende lovgivning allerede er besluttet og i visse tilfælde iværksat, men endnu ikke afsluttet.

De supplerende foranstaltninger, som udgør indsatsen i vandplanernes indsatsprogram efter miljømålsloven, skal sikre målopfyldelsen inden udgangen af 2015. Miljømålsloven giver mulighed for i særlige tilfælde at anvende undtagelsesbestemmelser. De gør det muligt at afvige fra tidsfristen for målopfyldelse (2015) og/eller at fastsætte lempede miljømål. I Vandplanerne for hovedoplandene 1.5 Randers Fjord og 1.6 Djursland er der i et vist omfang anvendt undtagelsesbestemmelser.

Vandplanerne og kommunal handleplan

Vandplanernes mål nås dels ved en generel statslig regulering, herunder ved anvendelse af generelle virkemidler, dels ved indsatser iværksat af kommunerne.

Efter vedtagelse og udsendelse af vandplanerne udarbejder hver kommune en handleplan for, hvordan kommunen vil realisere vandplanen og indsatsprogrammet inden for kommunens geografiske område på land og de tilstødende kystvande, som grænser op til hovedoplandet.

Miljømålsloven fastsætter bindende rammer for myndighedsudøvelsen af øvrig lovgivning, jf. Miljømålslovens § 3, stk. 2: ”Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan”.

For kommuneplanen gælder endvidere, jf. Planlovens § 11, stk. 4, nr. 4.: ”Kommuneplanen må ikke stride mod en vandplan, en Natura2000-plan, eller handleplaner for realiseringen af disse planer, jf. Miljømålsloven.

De kommunale handleplaner og konkrete anlægsprojekter kan være omfattet af kravet om miljøvurdering, som bl.a. skal beskrive konsekvenserne for kulturarven, hvilket kan være særligt aktuelt f.eks. ved anlægsarbejder ved vådområder og opstemningsanlæg i vandløb.

Hovedopland 1.5 Randers Fjord

Gudenåens opland udgør langt størstedelen af oplandet til Randers Fjord, og arealerne i Norddjurs Kommune udgør kun en mindre del af det samlede opland.

Randers Fjords samlede opland er ca. 3250 km². Alling Å, der udmunder i Grund Fjord, er et af de større tilløb. Gudenåsystemet er Danmarks sørigeste vandsystem.

Hovedoplandet Randers Fjord indeholder 2046 km målsatte vandløb.

Kystvandene i området udgøres af Randers Fjord og Grund Fjord. Randers Fjord betegnes som en rigtig flodmunding. Der bor ca. 320.000 indbyggere i oplandet til Randers Fjord.

Hovedopland 1.6 Djursland

Størstedelen af Norddjurs Kommune er beliggende indenfor Hovedopland 1.6 Djursland. Hovedopland Djursland har et landareal på ca. 1007 km². Området strækker sig fra Ebeltoft Vig, Helgenæs og Mols i syd til Hevring Bugt i nord. Mod øst er der lange kyststrækninger ud til Kattegat, hvor øen Anholt ligger. Der bor ca. 51.000 indbyggere i Hovedopland Djursland.

I oplandet findes 523 km målsatte vandløb samt 1852 søer og vandhuller, hvoraf 23 søer specifikt er medtaget i vandplanen.

Kystvandene i området omfatter Hevring Bugt, Fornæs, Hjelm Dyb og farvandet omkring Anholt. Områdets kystvande ligger mellem det salte Skagerakvand og det brakke Østersøvand, og saltholdigheden er størstedelen af året på 18 - 30 promille.

Overordnet indsatsprogram i Norddjurs Kommune for Randers Fjord og Djursland

I Norddjurs Kommune er der i alt fastsat miljømål for 315 km. åbne vandløb, 8 større søer, grundvandsforekomster, og de marine områder ved Randers Fjord, Hevring Bugt, farvandet ved Anholt og farvandet Djursland øst.

Af Vandplanerne 1.5 og 1.6 fremgår at Naturstyrelsen har vurderet at det er nødvendigt at gennemføre en række indsatser i forhold til vandløb, søer, marine områder for at opfylde de gældende miljømål.

Der skal gennemføres ændret vandløbsvedligeholdelse på 50,5 km vandløb, restaurering af vandløb på 16 km vandløb, der skal foretages okkerbegrænsende foranstaltninger på godt 5,1 km vandløb (ændret vandløbsvedligeholdelse), rørlagte strækninger skal åbnes på 0,9 km, og der skal skabes faunapassage ved 4 stemmeværker/styrt.

Der skal gennemføres restaurering af Dystrup Sø og Ramten Sø ved biomanipulation.

I oplandet til Randers Fjord 1.5 skal udledningen af kvælstof reduceres med 91 ton kvælstof. Dette skal ske ved etablering af kvælstoffjernende vådområder. Norddjurs Kommune er af Gudenåkomiteen blevet bemyndiget til at foretage en forundersøgelse af et område ved Alling Å, hvor der kan etableres et vådområde, hvis de statslige krav til omkostningseffektivitet og kvælstofreduktion kan overholdes og der opnås tilslutning fra lodsejerne.

Spildevandsindsatsen er overfor ét regnvandsbetinget overløb og ét område til forbedret spildevandsrensning i det åbne land.

Vandplanerne for 1.5 Randers Fjord og 1.6 Djursland kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside på adresserne:

Vandplan 1.5 Randers Fjord:

http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/BCE7EC09-6489-43CA-9C9D-66939FED2EC2/0/1_5_Randers_Fjord_19dec_2011.pdf

Vandplan 1.6 Djursland:

http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/15F101A6-BCAE-43D4-8BE0-85B0C99152FC/0/1_6_Djursland_19dec_2011.pdf

Vandområdernes afgrænsning, miljømål og indsats kan ses på:

http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis_vandrammedirektiv2011